

Sygn. akt V ACa 42/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Katarzyna Przybylska
Sędziowie:	SA Małgorzata Idasiak-Grodzińska (spr.) SO del. Krzysztof Gajewski
Protokolant:	stażysta Karolina Sowińska

po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2018 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa B. S. (1) i A. M.

przeciwko Spółdzielni (...) w S.

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 6 listopada 2017 r. sygn. akt I C 262/17

I. odrzuca apelacje powódek;

II. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 42/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6.11.2017 r. Sąd Okręgowy w S., po rozpoznaniu ponownym powództwa B. S. (1) i A. M. przeciwko Spółdzielni (...) w S. o ustalenie nieistnienia, ewentualnie stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały, orzekł następująco:

uchyla uchwałę nr (...)/ KRS/(...) i uchyla uchwałę nr (...)/ KRS/(...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozwanej Spółdzielni z dnia 17 maja 2014 r. i zasądza od pozwanej na rzecz każdej z powodów kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

Powodowie Z. M., B. S. (1), A. M., A. S., K. M., E. R., L. P., K. P., S. R., J. O., N. M.

w pozwie przeciwko Spółdzielni (...)

w S. domagali się ustalenia nieistnienia odpowiednio uchwał nr 1/KRS/(...), (...)/(...), (...), (...), (...), (...), (...), (...), (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółdzielni (...) w S. z dnia 17 maja 2014 r. Uzasadniając swoje żądanie powodowie zarzucili, iż zaskarżone uchwały - mocą których odmówiono im przyjęcia na członków pozwanej spółdzielni, w drodze zmiany stosownych uchwał zarządu pozwanej spółdzielni o przyjęciu powodów w poczet członków spółdzielni – faktycznie nie zostały podjęte na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które zostało zwołane na dzień 17 maja 2014 r. Głosowanie nad zaskarżonymi uchwałami odbyło się bowiem przed przyjęciem porządku obrad, przed ukonstytuowaniem się prezydium Walnego Zgromadzenia i przed powołaniem Komisji Mandatowo – Skrutacyjnej. Nadto powodowie zarzucili, iż pozbawiono ich możliwości głosowania nad zaskarżonymi uchwałami, co doprowadziło do sfalszowania wyników głosowania. Oznacza to, że zaskarżone uchwały należy kwalifikować jako nieistniejące.

Jedynie z ostrożności procesowej, w przypadku stwierdzenia przez sąd braku podstaw do uznania zaskarżonych uchwał za nieistniejące, wniesli powodowie o stwierdzenie nieważności tych uchwał, ewentualnie o ich uchylenie, jako podjętych z naruszeniem prawa, a w szczególności art. 41 § 2 prawa spółdzielczego w zw. z art. 32 statutu spółdzielni oraz art. 18 § 1 i 2 pkt 1 w zw.

z art. 36 § 2 prawa spółdzielczego poprzez nieuwzględnienie głosów oddanych przez 11 powodów będących członkami spółdzielni przeciw zaskarżonym uchwałom.

Pozwana Spółdzielnia (...) w S. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że wszystkie uchwały odmawiające przyjęcia powodów w poczet członków spółdzielni zostały podjęte w trybie nadzwyczajnym, o którym jest mowa w art. 39 § 5 ustawy prawo spółdzielcze. Przyznała pozwana, iż powodowie zostali odsunięci od udziału w głosowaniach nad zaskarżonymi uchwałami, a to z tego powodu, że zgłosili swój akces wstąpienia do spółdzielni po dniu 5 marca 2013 r., tj. po dniu żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków pozwanej Spółdzielni przez Krajową Radę Spółdzielczą. Stary Zarząd przyjął w błyskawicznym tempie 11 nowych członków (powodów w tej sprawie) aby uzyskać większość głosów w obradach Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Takie działanie zarządu zdaniem pozwanej w sposób oczywisty naruszało zasady demokracji i samorządności spółdzielczej, ale także dobre obyczaje. W tej sytuacji przedmiotem zaskarżonych uchwał było stwierdzenie istnienia bądź nie stosunku członkostwa 11 powodów, a nie rozwiązanie istniejącego stosunku członkostwa poprzez wykluczenie lub wykreślenie. Wobec zakwestionowania sposobu przyjęcia powodów na członków spółdzielni przez 15 uprawnionych „starych” członków spółdzielni i poddania tej sprawy pod rozstrzygnięcie Walnego Zgromadzenia zwołanego w trybie nadzwyczajnym, istniały podstawy do pozbawienia ich prawa głosu w tymże Walnym Zgromadzeniu, między innymi

w sprawie swojego członkostwa. Z tego też powodu w głosowaniu na Walnym Zgromadzeniu zwołanym na dzień 17 maja 2014 r. mogli brać udział wyłącznie „pełnoprawni członkowie” Spółdzielni w aktualnej liczbie 19 członków.

W toku postępowania, w dniu 28 stycznia 2015 r. zmarła powódka L. P.. W związku z powyższym postanowieniem z dnia 23 lutego 2015 r. Sąd umorzył postępowanie w zakresie dotyczącym tej powódki.

Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 24 marca 2015 r. (I C (...)) uznał wszystkie 11 uchwał za nieistniejące i zasądził koszty od pozwanej na rzecz każdego z powodów.

Orzeczenie powyższe oparto na następującym stanie faktycznym:

Dnia 17 maja 2014 r. Krajowa Rada Spółdzielcza na podstawie uchwały KRS zwołała Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni (...) w S. na żądanie uprawnionych członków z dnia 5 marca 2013 r.

Zawiadomienie o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zostało wystosowane do 20 członków, w tym powodów. W zawiadomieniu podano miejsce i termin odbycia się Walnego Zgromadzenia oraz porządek obrad przyjęty w Uchwale Krajowej Rady Spółdzielczej.

W zawiadomieniu z dnia 8 maja 2014 r. pełnomocnik Krajowej Rady Spółdzielczej przesłał do 20 osób, w tym powodów zawiadomienia o uzupełnieniu porządku obrad. W porządku obrad zamieszczono dodatkowo m.in. kwestię „sprawdzenia prawidłowości i zgodności z prawem przyjęcia przez Zarząd Spółdzielni 11 nowych członków po dniu 05.03.2013 r.”

Lista obecności na Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie obejmowała 30 osób, w tym wszystkie osoby występujące w tej sprawie w charakterze powodów. Wszystkie osoby wymienione na tej liście złożyły swój podpis.

Po otwarciu Walnego Zgromadzenia pełnomocnik Krajowej Rady Spółdzielczej sprawdził obecność członków spółdzielni według wyłożonej listy obecności. Następnie omówiona została obecność na sali obrad w charakterze członka spółdzielni (...). Po omówieniu tej kwestii pełnomocnik KRS oznajmił, że przystępuje do rozpatrzenia indywidualnie zasadności przyjęcia każdego z 11 nowo przyjętych członków.

Po przedstawieniu pełnej dokumentacji każdego z nowo przyjętych członków pełnomocnik przeprowadzał głosowanie nad wnioskiem o odmowie przyjęcia danej osoby na członka spółdzielni. W trakcie głosowania nie uwzględniono liczby głosów 11 nowo przyjętych członków (powodów w tej sprawie).

Uchwały dotyczące odmowy przyjęcia w poczet członków spółdzielni 11 nowo przyjętych członków zostały sporządzone na piśmie już po Walnym Zgromadzeniu na podstawie notatek z Walnego Zgromadzenia.

W liczbie członków spółdzielni uprawnionych do głosowania w dalszej części Zgromadzenia nie uwzględniono głosów 11 powodów.

Po wyborze na Przewodniczącego Prezydium Walnego Zgromadzenia L. M., zakończono protokół z pierwszej części Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Protokół ten został podpisany przez pełnomocnika KRS Z. S. i protokolanta Marię Błoch.

Po Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w oparciu o wyniki głosowania przeprowadzonego w 1 części tegoż Zgromadzenia, H. A. sporządził 11 uchwał o kolejnych numerach od (...) do (...). Każda z uchwał zawierała w swej treści stwierdzenie, że „Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zmienia uchwałę Zarządu Spółdzielni z dnia 27.08.2013 r. w ten sposób, że odmawia przyjęcia na członka Pana/Pani (imię i nazwisko każdego z powodów). Uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia jest decyzją ostateczną w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym”.

Przy uchwałach nr (...)KRS/(...) i (...) (dotyczących A. M. i B. S. (1)) wskazano, że za przyjęciem na członka spółdzielni nie głosował nikt, przeciw – 15, a wstrzymało się 4 członków.

Przy pozostałych uchwałach wskazano, że za przyjęciem na członka spółdzielni głosowało – 4, przeciw – 15, nie wstrzymał się nikt.

Wszyscy powodowie (11) w każdej z uchwał głosowali za przyjęciem każdej z osób na członka spółdzielni.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy zważył, że zaskarżone uchwały od nr 1 – nr 11 poddano pod głosowanie jeszcze przed formalnym ukonstytuowaniem się Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 17 maja 2014 r., a więc zostały podjęte poza obowiązującym porządkiem prawnym, bowiem zgromadzenie

było uprawnione do podejmowania uchwał objętych porządkiem obrad dopiero po wyborze Prezydium Walnego Zgromadzenia, po podjęciu uchwały w sprawie przyjęcia porządku obrad, po przyjęciu regulaminu obrad Walnego Zgromadzenia i po wyborze Komisji Mandatowo – Skrutacyjnej.

W efekcie Sąd przyjął, że zaskarżone uchwały zostały poddane pod głosowanie poza Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem, konsekwencją czego było uznanie przez Sąd w wyroku, że są to uchwały nieistniejące.

Apelację od tego wyroku złożyła pozwana Spółdzielnia, a Sąd Apelacyjny w Gdańsku, wyrokiem z dnia 23.11.2015 r., sygn. akt V ACa (...) uchylił wyrok Sądu Okręgowego w zakresie uznania za nieistniejącą uchwałę dotyczącą A. M. i B. S. (1) i przekazał sprawę w tym zakresie do ponownego rozpoznania, oddalając apelację w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny wskazał, że większość zaskarżonych uchwał istotnie należało uznać za nieistniejące, lecz z innych przyczyn niż wskazał Sąd Okręgowy. Podstawowym argumentem było nieuwzględnienie w czasie głosowania głosów nowo przyjętych członków (powodów). Doliczenie tych głosów do głosów odnotowanych w treści uchwał daje wynik 15 za i 15 przeciw, co świadczy o niepodjęciu uchwał.

W dwóch uchwałach – dotyczących B. S. (1) i A. M. odnotowany pod uchwałami rozkład głosów wynosił o za, 15 przeciw,

4 wstrzymujące się. Po dodaniu zaś głosów niepoliczonych (11 za) rozkład głosów wynosi 11 za, 15 przeciw, co świadczy o podjęciu uchwały. Wobec formalnego więc podjęcia tych dwóch uchwał, Sąd I instancji ponownie rozpoznając sprawę powinien w dalszej kolejności rozważyć argumenty powódek o nieważności tych uchwał lub o istnieniu podstaw do ich uchylenia.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28.02.2017 r. (IV CSK 474/16) odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 23.11.2015 r.

Ponownie rozpoznając sprawę w zakresie uchwały nr (...) i nr (...) z dnia 17.05.2014 r. Sąd Okręgowy w S. ustalił co następuje:

B. S. (1) i A. M. zostały przyjęte w poczet członków Spółdzielni (...) w S. uchwałą Zarządu Spółdzielni z dnia 27 sierpnia 2013 r. Od decyzji tej statut Spółdzielni nie przewiduje wewnątrzspółdzielczego trybu odwoławczego ani dla nowoprzyjętych ani dla samej Spółdzielni czy jej organów.

Jako członkinie Spółdzielni, powódki zostały powiadomione o terminie i porządku obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółdzielni (...) w S., które w dniu 17.05.2014 r. podjęło m.in. uchwały nr (...)KRS/(...) oraz (...) zmieniające uchwały Zarządu Spółdzielni z dnia 27.08.2013 r. w ten sposób, że odmawia przyjęcia na członka Pani A. M. i B. S. (1) wskazując, że Uchwała Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia jest decyzją ostateczną w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym. Kierując się stanowiskiem Sądu Apelacyjnego wyrażonym w uzasadnieniu wyroku z dnia 23.11.2015 r., Sąd Okręgowy, po ponownym rozpoznaniu sprawy, uznał że powództwo B. S. (1) i A. M. jest uzasadnione.

B. S. (1) wносиła bowiem o ustalenie nieistnienia uchwały nr (...)KRS/(...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółdzielni (...) w S. z dnia 17 maja 2014 r. ewentualnie stwierdzenie nieważności tej uchwały, ewentualnie jej uchylenie.

Analogiczne żądania wysunęła A. M. w odniesieniu do uchwały nr (...).

Ponieważ Sąd Apelacyjny, uchylając wyrok Sądu Okręgowego co do tych dwóch uchwał wskazał, że uchwał nie można uznać za nieistniejące, należy natomiast przy ponownym rozpoznaniu sprawy rozstrzygnąć o żądaniach ewentualnych, tj. o stwierdzeniu ich nieważności lub o ich uchyleniu, Sąd a quo uznał, że nie miał podstaw do rozważania argumentacji strony powodowej zmierzającej do wykazania, że rozkład głosów w trakcie głosowania nad uchwałami nr (...)KRS/(...) i (...) był inny niż ustalił to Sąd Apelacyjny. Sąd odwoławczy przesądził bowiem, że

ustalenie nieistnienia tych dwóch uchwał było nieprawidłowe i jednocześnie precyzyjnie określił zakres kognicji Sądu Okręgowego przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Cały stan faktyczny leżący u podstaw niniejszego rozstrzygnięcia był w ocenie Sądu Okręgowego bezsporny. Strony były zgodne co do tego, że przedmiotowe uchwały dotyczyły członkostwa powódek w spółdzielni oraz, że uchwały podjęło Walne Zgromadzenie.

Sąd a quo zważył, że niezgodność uchwały z przepisami ustawy może uzasadniać roszczenie o stwierdzenie nieważności uchwały, natomiast sprzeczność uchwały z postanowieniami statutu uzasadnia żądanie uchylenia uchwały. Wynika to wprost z treści art. 42 prawa spółdzielczego, który stanowi, że uchwały walnego zgromadzenia obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy. Uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna. Uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu.

Ustawa Prawo Spółdzielcze nie wskazuje jaki organ spółdzielni decyduje o przyjęciu członków. Art 17 § 4 stanowi bowiem, że statut spółdzielni powinien wskazywać organ spółdzielni właściwy do przyjmowania członków. Jeżeli organem tym nie jest walne zgromadzenie, statut powinien wskazywać także organ, do którego służy odwołanie od decyzji odmawiającej przyjęcia, oraz określać terminy wniesienia i rozpatrzenia tego odwołania. Skoro ustawa nie określa organu właściwego do przyjmowania członków, to działania organów w tym przedmiocie nie mogą być z nią sprzeczne. Dopiero doprecyzowanie tej kwestii w statucie, zgodnie z delegacją ustawową, umożliwia ocenę prawidłowości podjęcia uchwały.

Obowiązująca, bezsporna treść statutu Spółdzielni (...) w S. stanowi w § 7 ust. 2, że organem uprawnionym do przyjmowania członków jest zarząd, a w odniesieniu do członków ponownie przyjmowanych (po wykluczeniu) – Rada Nadzorcza. Odwołanie przysługuje w tym przedmiocie tylko zainteresowanemu i tylko od odmownej decyzji zarządu (§ 8 ust.2).

Jak wynika z powyższego – walne zgromadzenie nie miało kompetencji wypowiadać się wiążąco w przedmiocie pozytywnej decyzji zarządu o przyjęciu członków. Podjęcie uchwały w tym przedmiocie przez walne zgromadzenie było więc sprzeczne ze statutem pozwanej spółdzielni.

Sąd a quo nie podzielił argumentacji strony pozwanej, jakoby Walne Zgromadzenie miało zawsze kompetencje do wypowiedzania się w sprawach leżących w kompetencji innych organów spółdzielni. Specyficzna rola walnego zgromadzenia spółdzielni jako najwyższego organu spółdzielni powoduje co prawda, że może ono wyrazić swoje stanowisko w każdej sprawie dotyczącej spółdzielni (...). Jednakże w sprawach należących do kompetencji innych organów może ono podjąć wyłącznie uchwałę o charakterze opinii, postulatów czy też zaleceń pozostawiających podjęcie decyzji ostatecznej organowi właściwemu (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 29.04.1999 r. sygn. akt I ACa (...)).

Nawet powoływane przez pozwaną na poparcie swojej tezy orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 31.03.1992 r. w sprawie II CRN 4/92 o możliwości podejmowania przez walne zgromadzenie uchwał także w sprawach należących do kompetencji rady nadzorczej i zarządu wskazuje od tej kontrowersyjnej zasady wyjątek. Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że z podejmowaniem uchwał przez to zgromadzenie w sprawach, które ustawa lub statut przekazują radzie wiąże się niebezpieczeństwo wywołujące konieczność ograniczeń. Jako przykład Sąd Najwyższy wskazał, że wykraczałoby poza zakres kompetencji walnego zgromadzenia podjęcie decyzji zastrzeżonej dla rady w przedmiocie wykluczenia członka ze spółdzielni. Pozbawiałoby go to bowiem podwójnej kontroli wewnętrznej zasadności wykluczenia.

Sąd a quo zważył, że analogiczne pozbawienie możliwości odwołania się od decyzji walnego zgromadzenia dotyczyło powódek w niniejszej sprawie.

Co do drugiego z orzeczeń powoływanych przez pozwaną na poparcie swojego stanowiska (wyrok SN z dnia 29.11.2001 r., V CKN (...)) Sąd a quo wskazał, że dotyczy ono całkowicie odmiennego stanu faktycznego, w którym Sąd Najwyższy dokonuje rozważań co do możliwości uchylania przez walne zgromadzenie własnych uchwał i wyraźnie wskazuje, że uchwała stanowiąca podstawę nabycia przez członka konkretnych praw nie może być dowolnie zmieniona lub uchylona przez kolejne walne zgromadzenie. Od tej ogólnej zasady opartej na konstytucyjnej ochronie praw nabytych Sąd Najwyższy wskazał wyjątek w sytuacji gdy np. zmieniana uchwała jest bezwzględnie nieważna lub istnieją okoliczności uzasadniające uchylenie się spółdzielni od skutków wad oświadczenia woli. Nie ulega wątpliwości, jak wskazał Sąd a quo, że ten stan faktyczny był diametralnie różny od tego, który jest podstawą rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sprzeczność zaskarżonych uchwał ze statutem nie polega wyłącznie na formalnej kwestii podjęcia decyzji o członkostwie spółdzielni przez niewłaściwy organ. Dużo bardziej istotny jest fakt pominięcia w wyniku podjęcia tych uchwał trybu odwoławczego przewidzianego w statucie. Zgodnie bowiem z regulacjami zawartymi w powoływanych § 7 i 8 statutu osobie, której zarząd odmówił przyjęcia w poczet członków przysługiwało prawo odwołania się do rady nadzorczej, a w przypadku ponownej odmownej decyzji – do walnego zgromadzenia. Podjęcie decyzji od razu przez walne zgromadzenie uniemożliwiało więc zainteresowanemu wykorzystanie jakiegokolwiek trybu odwoławczego.

Nie bez znaczenia w rozpoznawanej sprawie jest też fakt, że statut w ogóle nie daje walnemu zgromadzeniu uprawnień do korygowania pozytywnych uchwał zarządu w przedmiocie przyjmowania członków. Samo przystąpienie do głosowania nad uchwałami (...) i (...) było więc sprzeczne ze statutem.

Sąd a quo stwierdził zatem, że zaskarżone uchwały dotyczące uchylenia uchwał zarządu podjęte zostały sprzecznie ze statutem i jako takie, na podstawie art. 42 § (...) i 4 prawa spółdzielczego, podlegają uchyleniu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzone na rzecz powódek koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika za I i II instancję (360 zł + 270 zł), koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł.

Apelację od wyroku wniosły powódki zaskarżając wyrok w całości i wniosły o zmianę rozstrzygnięcia poprzez stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) i nr (...) i zasądzenie zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Wyrokowi powódki zarzuciły:

1) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 24 § 1-10 w zw. z art. 42 § (...) ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo spółdzielcze poprzez jego niezastosowanie w sprawie i niestwierdzenie nieważności zaskarżonych uchwał a jedynie ich uchylenie, mimo że zaskarżone uchwały zostały podjęte z naruszeniem w/w przepisów ustawy, albowiem na mocy przedmiotowych uchwał odmówiono przyjęcia do Spółdzielni powódek, które były już członkami Spółdzielni z racji wcześniej nabytego członkostwa na podstawie uchwał Zarządu Spółdzielni, co w rezultacie oznaczało, że zaskarżonymi uchwałami rozwiązano nabyty uprzednio przez powódki stosunek członkostwa w Spółdzielni, co dopuszczalne jest wyłącznie w trybie wykluczenia lub wykreślenia z zachowaniem procedury określonej w art. 24 ustawy Prawo Spółdzielcze, a prawu spółdzielczemu nieznany jest tryb rozwiązania stosunku członkostwa polegający na odmówieniu przyjęcia do Spółdzielni jej członka (osoby mającej już nabyte wcześniej członkostwo) - co skutkowało pozbawieniem powódek ochrony przyznanej przez ustawodawcę w art. 24 ustawy Prawo Spółdzielcze służącej zagwarantowaniu członkowi, że pozbawienie go praw członka w Spółdzielni może nastąpić tylko w określonym trybie, na podstawie ściśle określonych przyczyn, z zachowaniem określonej procedury i z zachowaniem prawa członka do podwójnej kontroli wewnętrznej zasadności rozwiązania stosunku członkostwa zgodnie z art. 24 § 6 pkt 1 ustawy Prawo Spółdzielcze, oraz pozbawieniem gwarancji, że członek zachowuje członkostwo w Spółdzielni

i prawa wynikające z tego członkostwa do chwili prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd (art. 24 § 10 ustawy Prawo Spółdzielcze);

(...) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 58 §1 kc poprzez jego niezastosowanie w sprawie i niestwierdzenia nieważności zaskarżonych uchwał, mimo że podjęte zostały w celu obejścia prawa, albowiem zaskarżone uchwały - poprzez zastosowanie trybu rozwiązania stosunku członkostwa nieznanego prawu spółdzielczemu -skutkowały obejściem art. 24 ust. 1-10 ustawy Prawo spółdzielcze regulującego w sposób wyczerpujący tryby rozwiązania stosunku członkostwa wraz przesłankami i procedurą, w tym postępowaniem odwoławczym, służącymi zagwarantowaniu ochrony praw członków spółdzielni;

(...) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 17 § 4 w zw. z art. 42 § (...) ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo spółdzielcze poprzez jego niezastosowanie w sprawie

i niestwierdzenie nieważności zaskarżonych uchwał a jedynie ich uchylenie, mimo że zaskarżone uchwały zostały podjęte z naruszeniem w/w przepisu ustawy, który przyznaje prawo do skorygowania (zmiany) wyłącznie uchwały odmawiającej przyjęcia na członka spółdzielni (a nie pozytywnej uchwały przyjmującej członka do spółdzielni) i to na skutek odwołania złożonego przez samego zainteresowanego, a w ustalonym stanie faktycznym sprawy na mocy zaskarżonych uchwał zmieniono pozytywne? uchwały przyjmujące powódki do Spółdzielni i to mimo braku odwołań zainteresowanych (powódek) lecz na skutek wniosku innych członków Spółdzielni - w rezultacie samo przystąpienie przez Walne Zgromadzenie Spółdzielni do głosowania nad zaskarżonymi uchwałami było sprzeczne z ustawą;

4) naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 386 §6 w zw. z art. 316 §1 k.p.c. poprzez uznanie, że Sąd I instancji nie miał podstaw do rozważania argumentacji strony powodowej zmierzającej do wykazania, że rozkład głosów w trakcie głosowania nad zaskarżonymi uchwałami był inny niż ustalił to Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 listopada 2015 r., mimo że Sąd Apelacyjny rozpoznał wyłącznie żądanie ustalenia nieistnienia zaskarżonych uchwał i nie rozstrzygał o pozostałych żądaniach powódek, tj. żądaniu stwierdzenia nieważności ewentualnie uchylenia zaskarżonych uchwał, oraz mimo że Sąd I instancji, ponownie rozpoznając sprawę, uzupełnił postępowanie dowodowe o nowe dowody przedstawione przez powódki

w postaci zeznań świadków i samych powódek (wskazanych w pkt 5 zarzutów apelacji), z których wynikały okoliczności równego rozkładu głosów podczas głosowania nad zaskarżonymi uchwałami (15 za i 15 przeciw) i brak głosów wstrzymujących się, co uzasadniało dokonanie - na chwilę zamknięcia rozprawy - odmiennych ustaleń faktycznych od tych, na których podstawie Sąd Apelacyjny wyraził ocenę prawną i udzielił wskazań co do dalszego postępowania, i w rezultacie wyłączało związanie Sądu I instancji wyrażoną oceną prawną i wskazaniem Sądu Apelacyjnego;

5) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez niewszechstronną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek pominięcia okoliczności wynikających

z zeznań świadka J. P. (rozprawa z dnia 6.11.2017 r., zapis nagrania od 00:28:42 do 00:35:21), Z. M. (rozprawa z dnia 6.11.2017 r., zapis nagrania od 01:04:35 do 01:11:03), Z. N. (rozprawa

z dnia 6.11.2017 r., zapis nagrania od 01:44:01 do 01:46:35) i S. R. (rozprawa z dnia 6.11.2017 r., zapis nagrania od 01:57:19 do 02:00:06), z których wynikało, że przy głosowaniach nad zaskarżonymi uchwałami nie było głosów wstrzymujących się, a głosy za i przeciw rozkładały się po równo, tj. 15 przeciw i 15 za, przy każdej z tych uchwał, jak również pominięcia okoliczności wynikających z zeznań powódek A. M. (rozprawa z dnia 6.11.2017 r., zapis nagrania od 01.32.32 do 01:37:27)

i B. S. (1) (rozprawa z dnia 6.11.2017 r., zapis nagrania od 02:12:51 do 02:15:39), w których to zeznaniach w/w również wskazywały na równy rozkład głosów i brak głosów wstrzymujących się, które to zeznania korespondowały również z zeznaniami innych przesłuchanych wcześniej

w sprawie świadków B. S. (2) (rozprawa z dnia 17.03.2015 r., zapis nagrania od 01:41:34 do 01:46:04) i T. S. (rozprawa z dnia 17.03.2015 r., zapis nagrania od 01:02:52 do 01:07:01);

6) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 41 §2 w zw. z art. 42 § (...) ustawy z dnia 16 września 1982 Prawo spółdzielcze poprzez jego niezastosowanie w sprawie

i nie stwierdzenie nieważności zaskarżonych uchwał a jedynie ich uchylenie, mimo że zaskarżone uchwały zostały podjęte z naruszeniem art. 41 §2 w/w ustawy który wymaga do przegłosowania uchwały zwykłej większości głosów, podczas gdy w okolicznościach sprawy zaskarżone uchwały takiej większości nie uzyskały.

Apelację od tego wyroku wniosła także pozwana Spółdzielnia i zarzuciła:

1) błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na wynik sprawy, polegający na:

- przyjęciu, że powódki B. S. (1) i A. M. zostały przyjęte w poczet członków Spółdzielni (...)

w S. uchwałą zarządu z dnia 27 sierpnia 2013 r., pomimo tego, że pozwana w piśmie procesowym z dnia 11.09.2017 r. wskazała wprost, że sprawa członkostwa B. S. (1) oraz A. M. jest przedmiotem postępowania sądowego w wynikającego ze złożenia przez pozwaną apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w S. z 28 lutego 2017 r. sygn. akt I C (...),

- przyjęcie, że uchwały zarządu Spółdzielni o przyjęciu powódek zostały podjęte i są ważne, pomimo wykazania w w/w piśmie procesowym, że osoby podejmujące decyzje w imieniu zarządu zostały powołane na podstawie uchwał nieistniejących.

(...) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy, tj.:

- art.233§ 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonania jego oceny z pominięciem dowodów załączonych do pisma procesowego pozwanej z dnia 11.09.2017 r. potwierdzającego okoliczności tam wskazane , a mianowicie fakt, iż uchwały zarządu o przyjęciu w poczet członków B. S. (1) i A. M. są uchwałami nieistniejącymi, gdyż zostały podjęte z udziałem T. S. - jako delegowanego do zarządu członka Rady Nadzorczej, podczas gdy sam wybór organów podczas walnego zgromadzenia w czerwcu 2013 r i następnie uchwała Rady Nadzorczej z 5.07.2013 r obarczony jest tak znacznymi i drastycznymi wadliwościami, że nie wywołały one żadnych skutków, tym samym uchwały te nie zostały podjęte,

- art.177 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 42 § 4 ustawy-prawo spółdzielcze i § 32 ust. 4 Statutu Spółdzielni; poprzez odmowę zawieszenia postępowania w niniejszej sprawie do czasu zakończenia postępowania wyżej wskazanego w sprawie ustalenia członkostwa powódek w pozwanej Spółdzielni, co ma decydujące znaczenie dla oceny czy powódkom przysługuje w niniejszym postępowaniu legitymacja czynna.

Mając na uwadze powyższe pozwana wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji;

(...). zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania za obydwie instancje według norm przypisanych.

W odpowiedzi na apelację obie strony żądały oddalenia apelacji przeciwnika i zasądzenia kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanej okazała się zasadna, co skutkowało koniecznością uchylenia w całości zaskarżonego wyroku, zaś apelacja powódek podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna.

W pierwszej kolejności należało wskazać, że Sąd I instancji rozpoznawał ponownie sprawę, której przedmiotem było żądanie główne o ustalenie nieistnienia uchwały nr (...) i (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółdzielni oraz zgłoszone dwa żądania ewentualne: o stwierdzenie nieważności w/w uchwał, ewentualnie o ich uchylenie.

Wszystkie żądania znajdują swoje oparcie w art. 42 prawa spółdzielczego

z dnia (...).06.2005 r. w zw. z art. 189 k.p.c., a możliwość ich kumulatywnego dochodzenia została zaakceptowana przez orzecznictwo i doktrynę (por. w. SN z 22.10.2014 r., sygn.. akt II CSK (...); w. SN z 7.07.2004 r., I CK(...); w. SN z 14.03.2013 r., I CSK (...); post. SN z 25.05.2017 r., II CZ (...)).

Pomijając w tym miejscu szerszą argumentację w tym zakresie, należy jedynie dla porządku wyjaśnić, że:

1) powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały ma uzasadnienie, gdy występuje sprzeczność uchwały z ustawą (art. 42 § (...) pr. spółdz.);

(...) powództwo o uchylenie uchwały ma uzasadnienie wówczas, gdy zachodzi sprzeczność uchwały bądź z postanowieniami statutu, bądź z dobrymi obyczajami lub gdy uchwała godzi w interes spółdzielni albo ma na celu pokrzywdzenie jej członka (art. 42 § (...) pr. spółdz.);

(...) powództwo o ustalenie nieistnienia uchwały zasadne jest wówczas, gdy wystąpiły tak rażące uchybienia w procesie podjęcia uchwały, w zwołaniu lub procedowaniu organów, że wykluczają możliwość stwierdzenia, że wyraziły one wolę jako organ uprawniony (art.42§ 9 w zw. z art.189 k.p.c.)

W przypadku, gdy zachodzi kumulacja podstaw, a więc zarówno sprzeczność ze statutem jak i z ustawą, wówczas, skoro dalej idącą wadą jest sprzeczność uchwały z prawem, żądaniem właściwym jest żądanie stwierdzenia nieważności uchwały (por. m.in. w. SN z 22.10.2014 r., II CSK (...)).

W razie zgłoszenia, tak jak w sprawie przedmiotowej, kilku roszczeń, w tym roszczenia głównego i dwóch ewentualnych, sąd orzeka o roszczeniu ewentualnym tylko w razie oddalenia roszczenia zgłoszonego jako główne. Roszczenie ewentualne wchodzi w miejsce roszczenia głównego wtedy, gdy uwzględnienie tego pierwszego z przyczyn prawnych lub faktycznych nie jest możliwe (por. w. SN z 12.01.2012 r., IV CSK (...); w. SN z 24.06.2009 r., I CSK (...); w. SN z 22.10.2014 r., II CSK (...)). W takiej sytuacji sąd jest związany kolejnością zgłoszonych roszczeń i zobowiązany jest do wydania kilku rozstrzygnięć w sekwencji wynikającej z kolejności wniosków procesowych powoda, o ile nie uwzględni żądania wskazanego jako główne. Oddalając zaś powództwo wskazane jako pierwsze (główne), powinien wówczas ocenić i orzec o żądaniu ewentualnym.

Jeśli zaś powód zgłasza kilka żądań ewentualnych, oddalenie pierwszego z nich rodzi konieczność rozstrzygnięcia następnego w kolejności żądania ewentualnego (por. post. SN z 25.05.2017 r., II CZ (...)). Zatem, uwzględnienie następnego powództwa ewentualnego musi zostać poprzedzone oddaleniem powództwa głównego i pierwszego ewentualnego.

W niniejszej zaś sprawie, Sąd Okręgowy orzekając co do żądań o ustalenie nieistnienia, ewentualnie stwierdzenia nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały, nie mógł uwzględnić żądania uchylenia uchwały, bez uprzednio wydanego orzeczenia o oddaleniu powództwa o ustalenie nieistnienia oraz żądania o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) i (...).

Wydając tej treści rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy uchylił się więc od rozpoznania istoty sprawy, bowiem orzeczenie to, odnoszące się jedynie do żądania powołanego w pozwie jako trzecie w kolejności, nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy wskazanym w pierwszej i drugiej kolejności. Sąd a quo w niniejszej sprawie zaniechał także zbadania materialnej i faktycznej podstawy żądań (ustalenia nieistnienia ewentualnie stwierdzenia nieważności uchwały) oraz zarzutów merytorycznych podniesionych co do tych żądań, bowiem nie wydał w tym zakresie żądanego rozstrzygnięcia. Sąd a quo nie dokonał w tej materii także żadnych ustaleń faktycznych i prawnych rozważań co do zasadności tych żądań, które poprzedzały żądanie uchylenia uchwały.

Nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. polega na pominięciu przez Sąd I instancji podstaw roszczenia, tj. przesłanek stanowiących o jego istnieniu (por. w. SN z 27.03.2008 r., III UK (...); post. SN. Z 9.11.2012 r., IV CZ (...), w.SA w Szczecinie z 15.10.2015 r., I ACa (...)).

Przyjmuje się także, że nierozpoznanie istoty sprawy następuje w sytuacji dokonania oceny prawnej roszczenia bez oparcia jej o właściwie ustaloną podstawę faktyczną, co powoduje niezbędność czynienia przez Sąd Odwoławczy po raz pierwszy ustaleń faktycznych. Wówczas zachodzi konieczność uchylecia wyroku Sądu I instancji z uwagi na obowiązek respektowania konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania sądowego (por. post. SN z 5.12.2012 r., I CZ (...); post. SN z 20.02.2015 r., V CZ(...); post. SN z 27.07.2016 r., V CZ (...)).

W sytuacji, gdy dokonanie ustaleń faktycznych niezbędnych dla rozstrzygnięcia co do istoty sprawy musiałoby nastąpić dopiero przed Sądem Apelacyjnym, pozbawiłoby to stronę możliwości skutecznego podważenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, z uwagi na zakaz podnoszenia w skardze kasacyjnej zarzutów, które dotyczą ustaleń faktycznych lub oceny dowodów, przewidziany w art. 398⁽³⁾ § 3 k.p.c. oraz zasadę związania Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia – art. 398⁽¹³⁾ § 2 in fine k.p.c.

Wobec istotności i ważkości uchybień procesowych a w konsekwencji i merytorycznych błędów wyrokowania, w związku z zakresem oraz przedmiotem zaskarżenia obu apelacji, Sąd Apelacyjny uznał, że nie ma formalnych i merytorycznych podstaw do usunięcia tych wadliwości, bez naruszenia gwarancji procesowych przysługujących stronom, w tym zwłaszcza w zakresie zasady równego traktowania praw i obowiązków obu stron postępowania sądowego, którego przedmiot wyznaczają żądania pozwu i zarzuty przeciwko żądaniu.

Podkreślić należy, że powódki żądały po pierwsze ustalenia nieistnienia uchwały nr (...) i nr (...) z dnia 17 maja 2014 r. podjętej przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie pozwanej Spółdzielni, ewentualnie stwierdzenia ich nieważności, ewentualnie ich uchylenia.

Sąd I instancji błędnie zaś uznał, że bezwzględnie wiążą go ustalenia oraz oceny prawne wynikające z uzasadnienia Sądu Apelacyjnego do wyroku z dnia 23.11.2015r., sygn. akt V ACa (...). Sąd II instancji przyjął wówczas, że uchwały nr (...) i (...) (dotyczące powódek) zostały podjęte wymaganą większością głosów (11 za; 15 przeciw, 4 wstrzymujące się), a zatem nie są to uchwały nieistniejące, tym samym polecił Sądowi I instancji, by przy ponownym rozpoznaniu sprawy rozpoznał zgłoszone żądania ewentualne.

Jednakże ocena prawna i wskazania, co do dalszego postępowania, wyrażone w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i Sąd II instancji tylko o tyle, o ile przy ponownym rozpoznaniu sprawy nie zostaną ustalone nowe, inne okoliczności i nie zostanie przedstawiony odmienny stan faktyczny od tego, który był przedmiotem rozpoznania Sądu, na tle którego została sformułowana określona ocena prawna

i wskazania co do dalszego postępowania. Zatem zmiana okoliczności faktycznych, podobnie jak zmiana stanu prawnego, uchyla stan związania, o którym mowa w art. 386 § 6 k.p.c.

Stosownie bowiem do art. 316 § 1 k.p.c., wydając wyrok, sąd zawsze jest zobowiązany wziąć za podstawę rozstrzygnięcia sprawy stan rzeczy istniejący

w chwili zamknięcia rozprawy. Jeżeli stan ten jest inny, aniżeli stan, na podstawie którego Sąd II instancji wyraził ocenę prawną i udzielił wskazań co do dalszego postępowania, ocena ta i wskazania tracą aktualność i nie są wiążące dla sądów później rozpoznających sprawę (por. w. SN z 15.03.2013 r., V CSK (...); uzasad. wyroku SN z 9.10.2009 r., IV CSK (...); w. SN z 24.04.2002 r., IV CKN (...); w. SN z 20.02.2002 r., V CKN(...)).

Zważyć zatem należało, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku orzekając wyrokiem z dnia 23.11.2015 r. na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie I C (...) uznał, że protokoły z głosowania wskazują na podjęcie uchwał nr (...) i nr (...), bowiem 4 osoby wstrzymywały się od głosu, a 15 osób głosowało przeciwko członkostwu powódek, 11 zaś było za tym członkostwem.

Tymczasem w toku ponownego rozpoznania sprawy, zeznające powódki i świadkowie wskazali, że także co do uchwał nr (...) i nr (...), podobnie jak w przypadku pozostałych uchwał, żadna z osób nie wstrzymywała się od głosów lecz 15 osób głosowało na korzyść powódek, a zatem ostateczny wynik głosowania wynosił 15 (za) do 15 (przeciw). Ta z kolei okoliczność, zważywszy na stanowiska zajęte uprzednio przez Sąd Apelacyjny, stanowiłaby podstawę do uznania, że uchwały nr (...) i nr (...) są także uchwałami nieistniejącymi. Zatem przy takim ustaleniu, pogląd prawny Sądu Apelacyjnego byłby wiążący dla sądów przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Te nowe okoliczności powinny zostać ustalone i uwzględnione przy wyrokowaniu przez Sąd a quo. Jednakże ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten nieprawidłowo przyjął, że zakresem jego kognicji nie jest objęte całe żądanie, a jedynie żądania ewentualne.

Skoro jednak wyrok Sądu Odwoławczego uchylał rozstrzygnięcia w sprawie określonej żądaniem głównym i dwoma ewentualnymi, zaś granice związania obowiązują jedynie w przypadku braku zmiany w ustaleniach faktycznych będących podstawą orzekania, ten pogląd należało ocenić jako wadliwy. Błędnie też uznał Sąd a quo, że stan faktyczny nie jest sporny i nie ma potrzeby dokonania oceny „nowego” materiału dowodowego oraz poczynienia stosownych ustaleń faktycznych w zakresie niezbędnym do rozpoznania także żądania głównego o ustalenie nieistnienia uchwał. Podkreślić należy, że Sąd Apelacyjny uchylił wyrok orzekający o nieistnieniu uchwał, a więc o żądaniu głównym i całą sprawę, określoną jako żądanie zawierające trzy roszczenia, w tym dwa ewentualne, przekazał do ponownego rozpoznania.

Jak już wskazano uwzględnienie powództwa ewentualnego jest możliwe dopiero na skutek oddalenia powództwa głównego, przy czym takiego rozstrzygnięcia nie można domniemywać ani wywodzić z uzasadnienia wyroku, lecz musi być ono wyrażone w sentencji wyroku, bowiem Sąd ma obowiązek orzec o wszystkich żądaniach (art. 321 w zw. z art. 325 k.p.c.).

W dwuinstancyjnym postępowaniu sądowym kontroli apelacyjnej można poddać tylko rozstrzygnięcie, które wynika z orzeczenia Sądu pierwszej instancji (art. 367 § 1 k.p.c.). Zaskarżenie orzeczenia nieistniejącego, a więc nieoddalonego żądania głównego o ustalenie nieistnienia uchwał i pierwszego żądania ewentualnego o stwierdzenie nieważności uchwał, powoduje, że apelacja powódek odnosi się w istocie do orzeczenia w sentencji nieujawnionego.

Wobec braku substratu zaskarżenia, środek zaskarżenia skierowany przeciwko takiemu orzeczeniu podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny na podstawie art. 373 k.p.c. w zw. z art. 370 i 367 k.p.c. (por. w. SN z 19.08.2010 r., IV CSK(...); w. SN z 31.01.1996 r., III CRN (...)).

Z kolei w odniesieniu do uwzględnionego żądania uchylenia uchwały po stronie powódek brak jest pokrzywdzenia orzeczeniem (gravamen), co stanowi oceną przesłankę dopuszczalności środka zaskarżenia (por. uchwała SN (7) zasadą prawną, z 15.05.2014 r., III CZP (...); post. SN z 18.06.2014 r., V CZ (...); post. SN z 13.04.2012 r., I CZ (...); post. SN z 13.08.2015 r., I CZ (...)).

Sąd Apelacyjny nie mógł zatem merytorycznie rozpoznać apelacji powódek i ich żądania o zmianę wyroku uchylającego uchwały nr (...) i (...) poprzez uwzględnienie żądania ustalenia ich nieważności. Dlatego ta apelacja podlegała odrzuceniu.

Z kolei w zakresie zaskarżenia pozwanej Spółdzielni, która kwestionowała zaskarżony wyrok w całości, wydany w sprawie obejmującej kumulację roszczeń, zważywszy na zakres zaskarżenia, przedmiot rozpoznania i zarzuty procesowe, Sąd Apelacyjny uznał, że choć z uwagi na inną argumentację, to istotnie wyrok nie odpowiada prawu, nie został oparty na właściwych ustaleniach faktycznych,

a zatem naruszono art. 233 § 1 k.p.c. oraz art. 42 prawa spółdzielczego i nie rozstrzygnięto o istocie sporu a to implikuje orzeczenie o uchyleniu wyroku

i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

w zw. z art. 108 § (...) k.p.c.(por. w. SA w S. z 15.10.2015 r., I ACa (...); w. SN z 31.01.1996 r., III CRN (...); w.SN z 19.08.2010 r., IV CSK (...); post.SN z 9.07.2013 r., III PZ(...)).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji będzie miał na względzie wyżej uczynione wywody i dokona w sprawie niezbędnych ustaleń faktycznych, poprzedzając je oceną dowodów uczynioną zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., oraz dokona ich subsumpcji pod właściwe przepisy prawa materialnego, bacząc na to, że nadal przedmiotem sprawy jest żądanie ustalenia nieistnienia uchwały nr (...) i nr (...) z 17.05.2014 r. ewentualnie żądanie stwierdzenia ich nieważności, ewentualnie ich uchylenia.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy rozstrzygnie zgodnie z ostatecznym wynikiem sporu, obejmując orzeczeniem także koszty postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny, chcąc uniknąć narzucania Sądowi I instancji własnej oceny materiału dowodowego, odwołuje się jedynie do stanowiska Sądu Najwyższego, zgodnie z którym, nowe rozstrzygnięcie Sądu I instancji musi być zawsze wyrazem oceny i decyzji tego sądu, którego skrepowanie orzeczeniem „odwoławczym” ma na celu jedynie zapobieżenie powtórzeniu się okoliczności, powodujących wadliwość uchylonego orzeczenia (por. w. SN z 20.02.2002 r., V CKN (...)).

Z tych przyczyn orzeczono jak na wstępie.

SSA Małgorzata Idasiak-Grodzińska SSA Katarzyna Przybylska SSO del. Krzysztof Gajewski